

NATO forpligtelser, som man ikke var rede til at påtage sig inden for Warszawa-pagten.

Ambassadør Sivert Nielsen, *Norge*, fandt det opmuntrende, at både USA og Sovjetunionen havde fremlagt aftaleudkast, og så heri et udtryk for, at man søgte enighed. Et kontrolsystem var nødvendigt i forbindelse med en ikke-spredningsaftale, men for at undgå komplicerende faktorer kunne spørgsmålet udskydes, til en aftale var indgået. Norge var rede til at deltage i det af Sverige foreslåede seismografiske samarbejde til konstatering af underjordiske sprængninger.

Fru Alva Myrdal, *Sverige*, konstaterede, at de 8 ikke-forpligtede landes memorandum havde fået udbredt støtte. Det måtte håbes, at en ikke-spredningsaftale fik en meget bred tilslutning. I denne forbindelse fulgte Sverige med særlig interesse udviklingen i staterne i Centraleuropa. Skulle der ikke kunne opnås enighed om en aftale, måtte ikke-atommagterne overveje selv at tage initiativet til ikke-spredningsforanstaltninger, f. eks. ved etablering af atomfri zoner (Undén-planen). Fra svensk side anbefalede man kraftigt, at IAEAs kontrolordning blev kædet sammen med et hvilket som helst skridt til ikke-spredning. Sverige havde fornylig truffet beslutning om at lade dette internationale kontrolsystem afløse kontrolforanstaltningerne i bilaterale aftaler.

Ambassadør Max Jacobson, *Finland*, tilsluttede sig den sovjetiske tanke om, at man i 1. udvalg søgte at nå til enighed om principperne for en ikke-spredningsaftale, selv om de videre forhandlinger burde foregå i Genève.

Æthiopien opstillede med tilslutning fra flere andre afrikanske stater, herunder Tanzania, følgende retningslinjer for de fortsatte drøftelser i Genève: 1) en aftale må pålægge både atommagter og ikke-atommagter forpligtelser, 2) den må ikke have smuthuller, 3) den må forpligte atommagterne til at indlede atomnedrustningen, 4) atommagterne må påtage sig at respektere atomfri zoner, 5) der må være enighed om at standse alle underjordiske atomforsøg.

Der blev fremlagt *resolutionsforslag* fra både amerikansk og sovjetisk side. USA fremsatte et procedureforslag, hvorefter de foreliggende traktatudkast, det italienske mo-

ratorieforslag samt referatet af de i 1. udvalg fremsatte udtalelser skulle henvises til videre behandling i 18-magtsnedrustningsudvalget i Genève, som indtrængende blev opfordret til snarest at træde sammen på ny.

På *sovjetisk* hold fandt man, at denne fremgangsmåde ville forsinke sagen. Man anså det for nødvendigt, at der allerede under indeværende samling som minimum blev opnået enighed om visse principper for en aftale, der kunne tjene som retningslinjer for de fortsatte drøftelser i Genève. I overensstemmelse hermed fremsatte Sovjetunionen et modforslag, som inkorporerede de to første artikler i det sovjetiske traktatudkast, der var rettet mod NATOs atomforsvarsplaner, og foreslog, at 18-magtsudvalget hurtigst muligt skulle nå til enighed om en aftale på basis af disse principper.

Ingen af disse forslag havde udsigt til at få almindelig tilslutning, men efter omfattende underhåndskonsultationer, såvel blandt de *otte ikke-forpligtede medlemmer* af Genève-udvalget som mellem disse og stormagterne, kunne de otte den 4. november forelægge et kompromisudkast, om hvilket der kunne ventes bred enighed.

I præamblen til dette udkast henvises der bl. a. til de ottes memorandum af 15. september 1965, til de på det afrikanske topmøde i Kairo i juli 1964 og de uforpligtede landes konference sammesteds i oktober 1964 udarbejdede deklarationer om ikke-spredning, til de af USA og Sovjetunionen fremlagte traktatudkast samt til det italienske moratorieforslag. I forslaget operative del *anmodes* alle stater indtrængende om at tage alle nødvendige skridt til afsluttelse af en aftale om ikke-spredning af kernevåben snarest muligt, ligesom 18-magtsudvalget *anmodes* om snarest muligt at træde sammen igen med henblik på som en hastesag at tilvejebringe enighed om en aftale baseret på følgende principper:

- A. Traktaten skal være uden smuthuller, der direkte eller indirekte muliggør spredning af kernevåben i enhver form;
- B. Traktaten skal udformes således, at atommagternes og ikke-atommagternes ansvar og forpligtelser afbalanceres;
- C. Traktaten skal være et skridt mod almindelig og fuldstændig nedrustning, især for så vidt angår kernevåben;